

selv om man maatte gaa ind paa, at lede den tilstedenværende Dverfflodighed hen til andre Kanaler, maatte man dog finde det af væsentlig Betydning, af hvilken Beskaffenhed disse Kanaler vare, i hvilket Forhold de stode til det egentlige og oprindelige Formaal for disse Stiftelser. Det forekommer mig imidlertid, man maa erkjende, at Kunstsamlingerne ligge ligesaa fjernet som nogen anden Ting, hvortil man kunde tage Midler, fra den Opgave, der er stillet Kommunitetet, men dette anser jeg ikke for Hovedsagen. Den ærede Ordfører hentydede til, hvad der skete ifjor, og dertil vil jeg ogsaa komme tilbage. Ifjor sagde man: Vi tage Pengene, fordi vi have Trang til dem, og man gjorde heller ikke videre Vanskelighed ved, om det skulde være til Akademiet for de skønne Kunster eller ikke. Det var ligegyldigt; man trængte, sagde man, til 50,000 Rd., og man tog da 20,000 Rd. af Kommunitetet og 30,000 Rd. af Sorø Akademi, idet man sagde, at det var Noget, som disse Stiftelser godt kunde taale. Kommunitetet stod dengang med et Dverfflod af 67,000 Rd. og Sorø Akademi med et endnu betydeligere Dverfflod. Det kunde ikke genere disse Stiftelser, at man tog disse Beløb; men gjorde man det ikke, vilde vi paa forskjellig Maade være generede med vor Balance, og derfor kunde der ikke siges Noget imod, at man gjorde det. Saaledes raiſonnerede man, idet man dog vel at mærke søiede til — og det blev udtryffeligt søiet til selv af det ærede Medlem for Velles Amts 2den Valgkreds (Berg) — at det kun var for dette ganske enkelte Aar og paa Grund af de særegne Omstændigheder. Den ærede Ordfører søiede endog til, at naar man skulde tage disse Penge, maatte man gjøre det ifjor, thi iaar — det vil sige Aaret efter — kunde man ikke gjøre det, idet der da vilde komme til at paahvile Sorø Akademi betydelige Udgifter til Theatret, ligesom ogsaa den botaniske Have vilde komme til. Saaledes udtalte han sig, og der blev ikke bemærket Noget derved. Paa den Maade stod Sagen i Begyndelsen, men den endte, som det ærede Thing bekjendt, paa en noget anden Maade. Det gif her som saa ofte ud over Sorø Akademi, og man

tog de 50,000 Rd. derfra, under Form af Ydelse til Theatret, hvilket jeg efter min Dverfflovsning — men den vil ikke finde Samklang hos alle de ærede Herreer — finder langt naturligere end, at tage fra Kommunitetet til Kunstsamlingerne, thi der er for mig et Baand mellem Sorø Akademi og Theatret, som gjør, at jeg kan finde det meget forsvareligt, at der af Akademiet bidrages til Theatret. Salsald tog man de 50,000 Rd., og man mente, at naar man dog skulde tage dem, var det nok saa godt at tage 50,000 Rd. i 5 Aar, istedetfor, som man først havde tænkt, kun at tage 50,000 Rd. for 1 Aar. Man tog altsaa 50,000 Rd. fra Sorø Akademi for 5 Aar, hvorimod, man fandt, at Kommunitetet skulde være frit, men nu søger den ærede Rigsdagsmand at afhjælpe dette ved sit og det øvrige Mindretals Forslag, og Fordringen er da ogsaa voret ligesom overfor Sorø Akademi. Som bemærket vilde man nemlig dengang lade Kommunitetet slippe med 20,000 Rd., og dem mente man at kunne tage paa Grund af, at der var et Dverfflod af 67,000 Rd., men nu ser man, at Kommunitetet ikke har vundet ved at vente. Man maatte takke Gud, om der dengang var blevet taget fra det, thi nu, da Dverfflodet er sunket ned til 46,000 Rd., er det, der skal præstieres, voret fra 20,000 til 57,000 Rd., og naar man ikke anstiller en Forsøgsberegning over, hvorledes Regnskabsaaret endelig vil vise sig, men holder sig til Budgettet og forudsætter, hvad man forudsatte ifjor, at der vil medgaa Udgifter til den botaniske Have, er man langtfra at holde sig til, hvad der dengang fra alle Sider betragtedes som det Afgjørende, nemlig at man tog af et rundeligt Dverfflod, nu naaet saa vidt, at man ikke engang vil indskrænke sig til at tage Dverfflodet, men endog vil angribe Kapitalen. Jeg tilstaar, at det er eiendommelige Betragtninger, hvortil disse to Aar give Anledning, naar man sammenligner dem netop med Hensyn til dette Punkt, og jeg vil søie til, at der iaar er passeret Noget, som gjør Mindretallets Forslag endnu mere paafaldende. Ved 2den Behandling var der i Betænkningen fremsat et levende Dnske fra flere af Udvalgets Medlem-